

Prešovská univerzita v Prešove
Inštitút rusistiky
Filozofická fakulta
Akademický senát FF PU
Ul. 17. novembra 1, 080 78 Prešov

Sylabus predmetu

Kód predmetu: 1IRU/TEOL/22

Názov predmetu: *Teória literatúry*

streda, 11:30 – 12:25

Miestnosť, č. 190

Seminár: štvrtok, online 8:55 – 9:40

Vyučujúci: prof. PhDr. Ľubomír Guzi, PhD.

Druh, rozsah a metóda vzdelávacích činností:

Druh vzdelávacích činností: *prednáška/ seminár*

Rozsah vzdelávacích činností: *1 h prednáška, 1h seminár týždenne*

Počet kreditov: 3

Odporúčaný semester: *1. rok, 2. semester*

Stupeň štúdia: 1.

Skúška pozostáva z teoretickej časti (ústna skúška) a praktickej časti (seminárna práca), v rámci ktorej študent aplikuje literárnu teóriu v praxi pri analýze literárneho textu. V priebehu skúškového obdobia sa realizuje vedomostný test a ústna odpoveď.

Stručná osnova predmetu:

1. Literatúra ako druh umenia, jej definície, východiská a ciele. Miesto literatúry v systéme umenia a slovesných umeleckých prejavov.
2. Základné literárnovedné školy a ich metódy výskumu. Mytologická škola. Historická škola. Formálna škola. Sociologická škola. Štrukturalistická poetika. Všeobecná charakteristika základných literárnych smerov.
3. Charakteristika základných smerov ruskej literatúry: klasicizmus, sentimentalizmus, romantizmus, realizmus, modernizmus (symbolizmus, akmeizmus, futurizmus, imažinizmus), socialistický realizmus, postmodernizmus, sociálne aktívny realizmus a iné.
4. Základné metódy analýzy literárneho textu.
5. Umeleckosť a poetika v literárnej tvorbe.
6. Kompozícia a sujet umeleckého (literárneho) diela
7. Osobitosti jazyka umeleckej literatúry.
8. Próza a lyrika. Základy výstavby verša.
9. Literárne druhy a žánre. Štýl spisovateľa a umelecká metóda.
10. Prozaické žánre ruskej literatúry a ich charakteristika (biografia, manifest, novela, román, črta, parabola, (podobenstvo - притча), román, esej, epepeja, atď.).
11. Epos, lyrika, lyricko-epické žánre.
12. Dramaturgia. Dramatické diela a ich charakteristika, kompozícia, výstavba.

13. Spisovateľský štýl. Charakteristika autorského štýlu a umeleckej metódy spisovateľa.

Literatúra:

- DAVYDOVA, T. T. – PRONIN, V. A. 2003. Teorija literatury. Moskva, Logos.
- ESALNEK, A. Ja. 2016. Teorija literatury. učebnoje posobije, Moskva: Flinta.
- CHALIZEV, V. J. 2004. Teorija literatury [online]. Moskva: Vysšaja škola. Dostupné z: <https://drive.google.com/file/d/0B9-7OAG5liPRN1h5Y25XRXRJSzA/view>
- IGLTON, T. (EAGLETON, TERRY). 2010. Teorija literatury. Vvedenije. Moskva: „Territorija budúceho“.
- SUCHICH, I. N. 2016. Struktura i smysl: Teorija literatury dl'a vsech. Sankt-Peterburg: Azbuka.
- TOMAŠEVSKIJ, B. V. 2002. Teorija literatury. Moskva: Aspent Press.
- VOLKOV, I. F. 1995. Teorija literatury. Učebn. Posobije dl'a studentov i prepodavatelej. Moskva: Prosveščeniye. Vldos.
- Odporúčané práce k parciálnym otázkam teórie literatúry:**
- BACHTIN, M. 1979. Estetika slovesnogo tvorčestva [online]. Moskva: Iskusstvo. Dostupné z: <https://runivers.ru/bookreader/book142216/#page/1/mode/1up>
- GASPAROV, M. L. 1984. Očerki istorii russkogo sticha: Metrika, ritmika, rifma, strofika. Moskva: Nauka.
- KOŽEVNIKOV, V. M. a P. A. NIKOLAJEV, eds., 1987. Literaturnyj enciklopedičeskij slovar [online]. Moskva: Sovetskaja enciklopedija. Dostupné z: <http://niv.ru/doc/encyclopedia/literature/index.htm>
- LOTMAN, J. M. 1996. O poetach i poezii [online]. Sankt-Peterburg: Iskusstvo-SPb. ISBN 5-210-01487-8. Dostupné z: https://www.booksite.ru/localtxt/lot/man/lotman_u_m/o_po/etah/i_poe/zii/o_poetah_i_poezii/index.htm
- LOTMAN, J. M. 1998. Ob iskusstve [online]. Sankt-Peterburg: Iskusstvo-SPb. ISBN 5-210-01523-8. Dostupné z: https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Literat/Lotman/_Index.php
- IVANOVA, JE. V. 2018. Michajlov, A.V. Staťji po teorii literatury. Moskva: Dmitrij Sečin.
- ŠKLOVSKIJ, V. 1971. Teória prózy. Bratislava: Tatran. ISBN 61-167-71.
- TIMOFEJEV, L. I. 1963. Osnovy teorii literatury. Moskva: Prosveščeniye.
- VINOGRADOV, V. V. 1959. O jazyke chudožestvennoj literatury [online]. Moskva: Gosudarstvennoje izdatel'stvo chudožestvennoj literatury. Dostupné z: <http://danefae.org/lib/vvv/ojaxl/>
- WELLEK, R. a A. WARREN. 1978. Teorija

Aktualizácia 17.2.2025